

Boerderij-café Van Helvoirt op de Diessense Heuvel in 1972 gesloopt

door Jan van Helvoirt

De oudst bekende eigenaar van de in 1972 gesloopte boerderij/herberg is mr. Bartholomeus de Cort die in 1572 in Hilvarenbeek werd geboren. Hij was een zoon van mr. Jan Jan Symons de Cort die getrouwd was met Henricxken Bartholomeus van Tuldel, dochter van de hoevenaar van de Esbeekse Tulderse Hoeve. Hij was secretaris en rentmeester van het kapittel en woonde aan de markt. Zijn zoon Bartholomeus werd daar notaris en secretaris en bewoonde het huis *de Sonne* op de hoek van het marktveld. Op 22 mei 1604 had hij tevens in bezit: *den hoof hen toebehoorende in huys, schuere, henne gronden, hoff, boomgart ende ackeren malcanderen aenliggende*. Het geheel was twintig loopsen groot liggende *in der prochie van Diessen ter plaetse genoempt in den Hoevel ontrent der kercke aldaer*.

Zijn zoon mr. Henrik trouwde met Catharina Stevens. En via deze Catharina werd familie De Cort halfheer van Hilvarenbeek. Zoon Jan erfde de Diessense boerderij met gronden. Hij was op 21 december 1674 getrouwd met Maria Buijcx uit Weelde. Hun twee kinderen Henrina en Marcus zouden de boerderij niet meer in bezit krijgen, want in 1710 werd die verkocht aan de kinderen van Laurens Cools.

De familie Cools was in de achttiende en negentiende eeuw een van de meest vermogende families in Diessen. Cornelis Cools huwde Johanna Jacob Cornelis Beersmans van de oude Baarschotse brouwerij op 29 juni 1716 en bouwde op de plaats van *het Out Huis* op den Heuvel een nieuwe hoeve met herberg en brouwerij. En bij een fraai groot nieuw pand hoorden twee lindebomen pal voor de voordeur! Juist achter de hof van de boerderij werden bij de aanleg van de Maternusstraat enkele enorme brede grachtpartijen gedempt. Hoewel ze onderdeel waren van de *Heuvelse Loop* moeten ze ooit deel hebben uitgemaakt van een interessant omwaterd bouwwerk als een van de vroegste voorlopers van boerderij-café Van Helvoirt aan het aloude *Kercken Pleyntgen!*

Op 21 oktober 1717 vond er de ‘Opneming van de vont’ plaats. Men ging in de kelders inspecteren hoeveel voorraad drank er was en of men brouwde dan wel tapte of beide. Zo kwam men ook bij Cornelis Cools terecht op den Heuvel:

-een ton cleyn bier lopende eijgen gebrou;

-nogh een halff vat Bredaes bier lopende;

-nogh twee halve vaten wit bier lopende van Catharyn Beersmans.

Jan van Helvoirt, die als vierjarige knaapje met zijn vader Wouther vanuit Tilburg naar Diessen was verhuisd, trouwde op 8 februari 1858 met de Hilvarenbeekse landbouwster Cornelia van Ham. Vier jaar later trad Jan voor de tweede maal in het huwelijk. Nu was Maria Vingerhoets, dochter van Peter Vingerhoets, de bruid. In 1882 richtte hij in het pand opnieuw een herberg in. Heeft een dorp dat weinig naar het verleden kijkt ... wel veel toekomst?

Vóór dit pand uit 1716 op de Diessense Heuvel stond er *het Out Huis* van mr. Bartholomeus de Cort